

Ааттын-суоллуун умнууллубут,
арбагастаах да абыраабат
буолбут алаастар

Дийнхэн аавдяха,
ол тобуллуухаах бөх-
сайс нэгдлийнхээлэх
пуунта сир өнөөт ээ, хо-
лоондох дотор киригтэ
хооншоһон сытар. Свал-
ханы кыта таллэх багта-
на «Агроснаб», «Сель-
энерго» уонна суолу ту-
тар-ерөмүөнүүр участв-
тар олоххуйдулар, биэр
өртүтүн нүөх сайынна.

мраас салгынынан дуо-
ла тыгынхтарын бада-
лаахтар дьмэ-уот туттан
тигинээн аһахтар. Онон
«Бөх алааһа» сэлээннэ
тас өртүтөр баар дээн
күнн тыла тахсыбат. Ма-
ныаха маарынньыр дыст-
балаах эмнэ биир алаас-
ныт ааттын умуллан.
монгол-татаар сэринтэ кэ-
һэн аастыгынымы кэбил-
дэн сытарын сэлээннэ

арбаа өртүгөн айанын
ини тузубат. Калдэчин-
барааччы харагын дэлба-
тын дүн сэлкэны мун-
тан ити биллэни сирсэр
уларыштытар. Туох баар
куйабаанын сир-хал-
лаан инни ардыгар хаал-
лардыхын ити. Ным да-
раны ырастылар, күртэ-
рөн көмөр туһунап са-
маабатах. Хата, ол ону-
гар күннээгинин ололбут
оччотодоу Сэбинт сэмэ-
нэз инни сирсэр-халты
ыйан сир алаабыта дэ-
сүрдэх.

Билэгчтэй салаалта, сел-сийн Сэжинт, свалкага дотон агаан хангын эмит алаахыг бийн биэрэр да үбүлүүр хийдэ суох оло-ор. Сэлээннээ тулаты-наады сирдэр дьонго сы-һаарыллыбыттар. Онон су уустун боппууос быһаа-рыллыар дээр «дьюаах-пытны» үчүгдэйк көрөр-бүт-харабарбыт эрийил-лэр. Дым-уот, коммуналь-дай хайаайыстыга управ-ленниетны (Н. С. Арте-мев) дьовуо биргээдэтэ бу свалканы көрөр-истар. Кинилэр астарар бульдо-зердари да суох, күһүн-саас атын тэридэттэн техника уларсан астарал-лар эбит. Охраннын дьон үлэхит көрүүлэр буолбу-та 3 сэл буолбут. Кини-лэр үһүөлэр, умайыха курдун бөбү уматар, бөх ханан сүөжүлэхтээрин

байал биеэр эхэлжнэс-
тээхтэр, хүн сырдыг 8
чаас үзэлчиллэр. Отгон
бох-сыне, үгэс курдун,
үлэ чааһын кэмнэтэн
хараага ханна түбэлнэх
тогуллар. Сорохтор
иһэнстара тийбэккэ, бал-
баағы, араас бөгү дара
суолга олодон кээһэр
түбэлтэлэрэ баар буолаач-
чы. Ону ким даһаы хон-
туруоллаабат. Салэнд-
станция кыйлардын ком-
мунальнай хаһаайстыба
үрдүгэр түһэр. Отгон ду-
кааһын коммунальнай ха-
һаайстыба «...сотоочу»
оруолун толорор. Ким да-
һаны, ханним да тэрилтэ
ыстараантэмата дьэ дык-
ти. Мин санаабар, свал-
каны ханна да буолбутун
иһин куруулзээн-хаһаа-
лаан, охроннот үлэһир
чаһын халбантатан, ком-
мунальнай хаһаайстыба
ыстараантыр санааһынны
быһачча туттарын көрөр
буоллар, ити бэрээдэнтэ-
ннэх ага.

Интернат-оскуода территориятын олохтоохторо бөхтөрүн Борооску Ууһуохтаахха тоғоллор. Киинилэргэ охраннык көрүлүүбэт. Онон өссө ордук кэбилэммит дойдуга онно баар. Сорох маллар көннүлүн өлбүт сүөлүдэрин, симиниыаларын оодутун умайыкка ара барыһан көлөһөр «сүбөлүһ»

сирдэрэ дуолбут, Ово аймах ол бөхтөн массыганы эрэ тайган сүүрдэ илнэ бийишлээх. Олохтоох депутаттар итгэл туха дүн санышлалара дуолла? Итг курдук бөхтөөх алаастарбытыттан кийини ытырар уонна куох итгээх саксырбалар салһэнньэ дэһини хара былыттын үөрүкүн көтөлөр. Суор-тураах, тыгмырактаах көтөр бинһэ араах павка саарыыр. Ол онугар куораттай чымчаах ырыата иһиллибэт дуолла. Бийиги эммит дьон салһи (мамонт) аһынытын, үгүсдүн хостон эргиллээр. туһага таһаараллар. Оттон бийиги сир-сир аайы ысыт тигир мөдөлөрбүт төрөбөлөрүн, быһата, бийиги «баайбытын» дуолбут уна үүнэр үйэ дьонно, ыһахтарбыт, туһага таһаараллар дуоларай?.. Арай, бэйэбит бөхлүүтүгэр бэйэбит кемүллэн хаалбатарбыт ханыак. Кимн атадастырбытын ойдуу сатыһын—айылбаны дуу эбэтэр бэйэбитин дуу? Эһиги эмнэ ойдоон-дууллэн көрүң дуу.

В. НИКИФОРОВ
суруйуута.
КАРДАШЕВСКАЯ
фотота.

ПРИВАТИЗАЦИЯЛАММЫТ ТЭРИЛТЭБЭ

Күн турдах ахсын ры-
нок сыһымнаһымыларыгар
кириниттөн туттунар, нэ-
тэмэйдидэхэр суол суох
буолан иһэр.

Оройсуунаагы олох-дутах өнгөтүсүн хааччыяр комбинат приватизацияланна — государство бас билинтиттен таһаарылынна.

Бу 250 үлэһиттээх та-
рилга салгыы хайдах
үлэһиттэй? Олох-дьаһах
өгөдөрүн, ним оһоруй?

Илэрээс сэтгэл нийслэл мэддэгмэнийнх комбинат санга-
таас дийлэх үлэгэ кинри-
тээр бары да сүрдээд
үөрбүшпүт баара. Бу күн-
лүгэ ол дэж илэ холорун
кнриэн тахсыбытээр маа-
рышпур. Урунгу килим-
сэ үлэди өлөрбүт комби-
нат сыхагара тус-гүбүм
араксан коллективнай
предприетиелар буолаары
сүлдөөлөр эбит. Балары
байнылар (голомной) пред-
приетиены урунгу комби-
нат директора С. Р. Ем-
графова салаан эрер. Ба-
нылар предприетиеда
атах таганын, сүвенири
онерор, бэргэлэ, сон тятэр
сыхагтар кнрибүтэр.

— Уустук, орус уустук балаһыаньаҕа тийэһи кэлэбит. Сайдыыга да, нэхтигэ да баран иһэрбитин быһаарбанка олоробут. Көстөрүн курдук, үрүөтараа барыт гүһүттан бөлөбүт идэбитинэн предприяттиеларга арахсан үлэлэри тэрийэбит. Нэһиллэктэргэ баар филиалларбыт мантан салгыһи хайдах туох үлэһиллэрэ биллибэт. Арахсан барыт предприяттиеларбыт биһигиттэн түгүлүгү суохтар, түспүс расчётнай счёттаахтар. Биһиги юннистэри төбө кыалларынан ваадааах матырыаалларынан хааччыһаахпыт. Онтон этын көмөбүт туох буолуох курдук, — диэн Светлана Романовна.

Атах таганын онгор
сгах саллаачыга Д.Д.
Софронов үлэ сава бэрэ-
дэтин бэлднннэрэр.
— Күннэртэн хас би-
длэлэрэн агаһын нэмнэн
сагааны ыһыг тохтуура
буулоо: үлэ бытаарар, эл-

бэх бириэмэ барар. Олондугар араас нээмжидээх размердаах атах тангаһын сериялан өнгөрөн атыкта талаарар ордук. Нэһилиэниэттэн атах тангаһын удларымга ыһа суох чинчилээхпит, Вилинг, 5 киһи, оройуону атах тангаһынан толору хааччыһаахпыт дээхпин шарырдатабын. Предприятие атабар туруор дүөр элбэх ыраахтары нөрсөрбүт сэрэйккдэр. Бу дыабыт арендатын, электро-энергия, итинни ороскуоттара, нолуонтар барыта байыбит мөөннүбүтүгар ыһаа сылдыаллар. — диир Дюдор Дюдороч.

Аллараа мэндизмэнтэ 4 парижмахер биэр нымкыраһас хосно инэстэ булунап үлэлээн эрэллэр. Балар эмнэ тусла предприятне буюлуохтахтар.

—Выларыын тохсунэ этибит, бидитин бу төрдүүйөх хааллыбыт. Атыттарбыт ким үлэ көрдөһө,

ним үлэ булан барьытгара. Мнэстэбит наһаа кыраагас — 12 квадратнай метр, байа-байэбитин мэхэйдэлэ сылдьабыт. Дьахтары, эр киһини тус-туһунан хааччыһар анал хостор паада этилэр. — диир старшай парикмахер Альбина Ивановна Кривошапкина.

Парикмахердар бааза-һээнчиттэн сага үлэлээн эрэллэр. Баттах кырыытарааччы, прическа онорто-роочу тобус-голору. Эр киһи, дьахтар туспа хостор суох буолан олус күүтүүдэх.

Эмнэ бу мэнднэмэнтэ
итгитэн эрэ хэнэс инстэ-
нэр хоуу онгоо сүлдвэл-
лар.

—Бийнлээсээсавангта
дээрн сыхаха 28 буоллах-
пытына, билитин бэниэ-
лэхит. Хаймахпыты? Бээр
кууутан олоордохы
бигирини ким хамнастыы?
Туспа коллективнай пред-
приятнаан бардыбыт. Со-
тору нэбиллэннэһэтэн са-
кааһы ылмаахпыт. Билитин

бэйзбитигэр нистэнэр матуриггаал дүн суох. Онон саадаасчыл байгалин нистэнэр эрэ тигэр кыахтаахпыт. Маны таһынан кырыггаран ылыахтарын сөн. Эргэ таһагы көтүрөн саадаасчыл байгатынан нистэнэхпит, — динр комбинатта 26 сымл энгиллэ суох үлээлэбит кырыггааччы-модельер Ирина Степановна Никифорова. — Дүмэ битин бэйзбит бас билбөпүт, аренда төлүүбүт. Оройуон дьаһалтатга бас таан сүбүүэххэ турууга номоллөһөрө буоллар син үлээлэн барыа этибит.

Комбинат тутуугун биригээдэг эмнэ тусна коллентивнай предпритие буюу дуохтаах. Отгон фотографиян сыараа баар буолара дуу, суога дуу бинаарылла илин «Рембытехника» уонна «Радиобытехинина» курдун нэһилиэнньэ олус наадылар салзалара сабыллар турукка кирибитэр, сакаа-

ны ылар кышхара суох,
Үүдэм-даадам олохоллор.

Олох-дahaах онготуиз хаачгынар комбинат оройуон гарилталариттэн бастакынан приватизацияланна. Хаһаайстыбаннай тутуулара — комб и н а т үлэли олорбут производственнай дызалара оройуон дьаһалтатын бас биллэтигэр (муниципальнай) киирдэ.

Рынок сырьевых материалов квирингэ дэбигис өйдөнө охсубат түгэһнэр үгүстөр. Холобур, комбинат сүүрүн производственной средстволара туспата тэрилдиэхтээх предпринимателарга үлэрйиллэр. Оттон үлэһинир мистэлээрэ уонна үлэдиэхтээх дьоннор абыламматарыттан урукку комбинат үлэһиттэрэ улаханнык муһаахсыбаллар. Приватизация оройуон, нэһилиэнньэ олохун таһымын утуоттаан мытыллара наада быһыылаах.

П. СЫРОВАТСКАЯ.

Чурапчинская районная типография Мининформизата ги Республики Саха (Якутия), с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 «а».